

ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ

ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਲਕੀਰਪਈ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅੰਤ ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕੈਂਸਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ।

ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਇਲਾਜ ਵੀ ਕਰਵਾਉਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਟਾਰਗੇਟਿਡ ਥੈਰੇਪੀਆਂ, ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਜਾਂ ਸਰਜਰੀ। ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਜਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ, ਨਰਸ ਜਾਂ ਦਵਾਫਰੋਸ਼ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ।

ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ, ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ 8 ਵਜੇ ਤਕ **0808 808 00 00** ਤੇ ਮੈਕਮਿਲਨ ਕੈਂਸਰ ਸਪੋਰਟ (Macmillan Cancer Support) ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ ਹਨ, ਇਸਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰੋ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਕਰੋ “ਪੰਜਾਬੀ”)।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਕੈਂਸਰ, ਇਲਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਜਾਓ macmillan.org.uk/translations ਜਾਂ ਇਸ ਨੰਬਰ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰੋ **0808 808 00 00**।

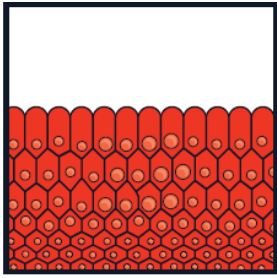
ਇਸ ਤੱਥ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ:

- ਕੈਂਸਰ ਕੀ ਹੈ?
- ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਕੀ ਹੈ?
- ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਕਦੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
- ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਕਰਵਾਉਣਾ
- ਆਪਣੇ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਸਮਝਣਾ
- ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂਚਾਂ
- ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਕਿੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋਗੇ?
- ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ?
- ਤੁਹਾਡੀ ਇਲਾਜ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ
- ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ
- ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ
- ਮੈਕਮਿਲਨ (Macmillan) ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ
- ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ
- ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ

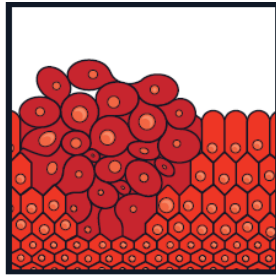
ਕੈਂਸਰ ਕੀ ਹੈ?

ਕੈਂਸਰ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਬਲਾਕ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਅਤੇ ਉਤਕਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ, ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਭਾਜਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਵਿਕਸਤ, ਸੁਅਸਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਮਰੰਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ, ਇਹ ਸਭ ਗਲਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਅਸਧਾਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸਧਾਰਨ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਵਿਭਾਜਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਸਧਾਰਨ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਦੀ ਗੰਢ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਟਿਊਮਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਧਾਰਨ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ

ਟਿਊਮਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ

ਸਾਰੀਆਂ ਗੰਢਾਂ ਕੈਂਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਜਿਹੜੀ ਗੰਢ ਕੈਂਸਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਬਿਨਾਈਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਥਾਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਫੈਲ ਸਕਦੀ। ਜਿਹੜੀ ਗੰਢ ਕੈਂਸਰ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਮੈਲਿਗਨੈਂਟ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਰੀਰ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੈਂਸਰ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਪਹਿਲੇ ਕੈਂਸਰ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੋ ਕੇ ਅਤੇ ਖੂਨ ਜਾਂ ਲਿੰਫੈਟਿਕ ਸਿਸਟਮ ਰਾਹੀਂ ਲੰਘ ਕੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੈਂਸਰ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਜੋ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਟਿਊਮਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਕੈਂਸਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਕੀ ਹੈ?

ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਦਵਾਈਆਂ ਕੈਂਸਰ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖੂਨ ਰਾਹੀਂ ਸਰੀਰ ਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਵਾਈਆਂ ਕੈਂਸਰ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਾਨੀ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮਰ ਜਾਣ। ਤੰਦਰੁਸਤ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰ ਲੈਣਗੀਆਂ।

ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧ ਦਵਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਕਦੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਇਕੱਲੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਇਲਾਜਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਲਕਸ਼ਿਤ ਥੈਰੇਪੀਆਂ, ਸਰਜਰੀ ਜਾਂ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ। ਇਹ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ:

- ਕੁਝ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਲਈ ਮੁੱਖ ਇਲਾਜ ਵਜੋਂ
- ਕੈਂਸਰ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਦੂਜੇ ਇਲਾਜਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
- ਦੂਜੇ ਇਲਾਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਤੇ
- ਕੈਂਸਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ, ਦੂਜੇ ਇਲਾਜਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
- ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੇਹਤਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਵਾਉਣ ਜਾਂ ਲੰਮਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਠੀਕ ਹੋਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਈ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੈਂਸਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਕਰਵਾਉਣਾ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਇਲਾਜ ਸੱਤਰਾਂ ਦੇ ਕੋਰਸ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ। ਹਰ ਸੱਤਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਦਿਨ ਹੋਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਇਲਾਜ ਦਾ ਚੱਕਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਦੇ ਕੁਝ ਹੀ ਚੱਕਰ ਲੈਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਚੱਕਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਕਿਸਮ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਡਾਕਟਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਚੱਕਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਦਵਾਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

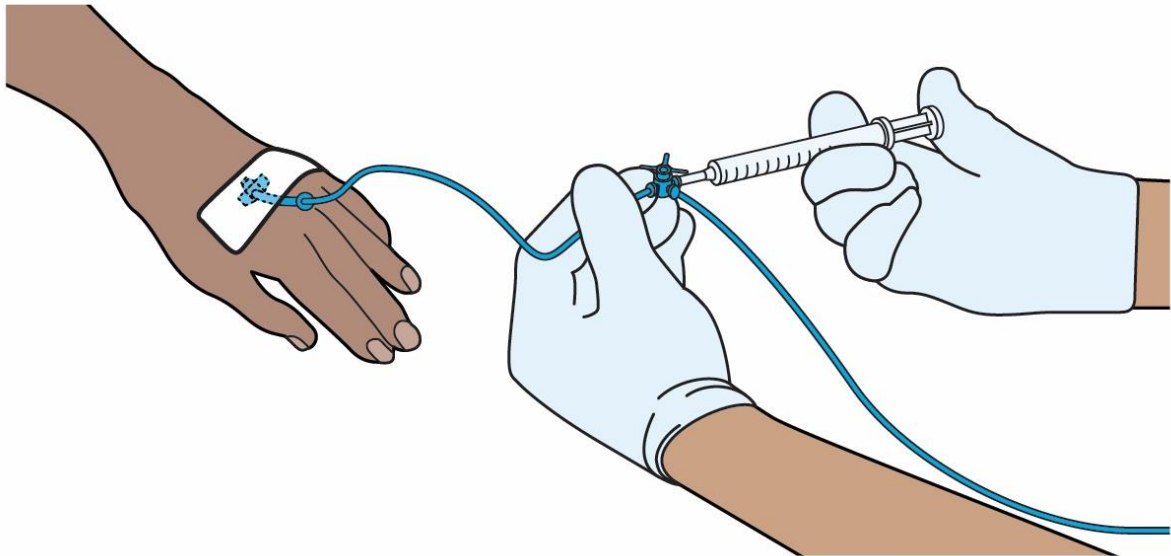
- ਨੱਸ ਵਿੱਚ
- ਗੋਲੀਆਂ ਜਾਂ ਕੈਪਸੂਲਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ
- ਤਵਚਾ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਇੰਜੈਕਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ
- ਮਾਸਪੇਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇੰਜੈਕਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ
- ਰੀੜ੍ਹ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਤਰਲ ਵਿੱਚ ਇੰਜੈਕਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ
- ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਬਲੈਡਰ
- ਕੁਝ ਤਵਚਾ ਕੈਂਸਰਾਂ ਲਈ ਕ੍ਰੀਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।

ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਨੂੰ ਨੱਸ ਰਾਹੀਂ ਲੈਣਾ

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨੱਸ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੈਨਯੂਲਾ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਟਿਊਬ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਰਸ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਜਾਂ ਬਾਂਹ ਦੀ ਨੱਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੈਨਯੂਲਾ ਪਾਏਗੀ। ਫਿਰ

ਨਰਸ ਇਸ ਕੈਨਯੂਲਾ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਵਾਲੇ ਤਰਲ ਦੀ ਥੈਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸਰਿੰਜ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜੇਗੀ।
ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਕੈਨਯੂਲਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਿਕਾਲ ਲਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ।

ਕੈਨਯੂਲਾ:

ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਬਾਂਹ ਜਾਂ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟਿਊਬ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਬਾਂਹ ਦੀ ਲਾਈਨ ਨੂੰ PICC ਲਾਈਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੀ ਛਾਤੀ ਦੀ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਸੈਂਟਰਲ ਲਾਈਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਲਾਈਨ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਨਰਸ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੇਗੀ।

ਸੈਂਟਰਲ ਲਾਈਨ:

PICC ਲਾਈਨ:

ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਹੋਏਗੀ, ਜਾਂ ਉਹ ਕੁਝ ਅਲੱਗ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਣਗੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋਏਗੀ। ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਦਰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਏਗਾ, ਇਸਲਈ ਜੇ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਆਪਣੀ ਨਰਸ ਨੂੰ ਦੱਸੋ।

ਕਈ ਵਾਰ, ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪੋਰਟੇਬਲ ਪੰਪ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ

ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਗੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਦੀਆਂ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਕਿਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੋਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਆਪਣੇ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਸਮਝਣਾ

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਓ, ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ, ਨਰਸ ਜਾਂ ਦਵਾਫਰੋਸ਼ ਸਮਝਾਉਣਗੇ ਕਿ:

- ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਕਿਉਂ ਹੈ
- ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਲਓਗੇ
- ਇਸਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੀ ਹਨ
- ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ ਜਦੋਂ ਤਕ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਾ ਸਮਝ ਲਓ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਕਿਉਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਫਾਰਮ ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਏਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਲਾਜ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋ। ਇਸਨੂੰ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਫਾਰਮ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣਾ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਸੀਏ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਲਈ ਕਹਿ ਦਿਓ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਕੇ ਚਿੰਤਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵਾਲ ਹਨ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ, ਨਰਸ ਜਾਂ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂਚਾਂ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਜਾਂਚਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚੰਗੇ ਭਲੇ ਹੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਖੂਨ ਦੀਆਂ ਜਾਂਚਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਜਾਂ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਜਾਂਚਾਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਐਕਸ-ਰੇ ਜਾਂ ਸਕੈਨਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਕੱਦ ਅਤੇ ਭਾਰ ਵੀ ਮਾਪਿਆ ਜਾਏਗਾ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਗਰਭ-ਅਵਸਥਾ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹਰੇਕ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤੁਹਾਡੀ ਖੂਨ ਜਾਂਚ ਹੋਏਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇਖਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁੱਛਣਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਕਿੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋਗੇ?

ਤੁਹਾਡਾ ਇਲਾਜ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਡੇਅ ਯੂਨਿਟ ਜਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਕਈ ਵਾਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ

ਘਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਕਿੱਥੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ ਇਸ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ, ਨਰਸ ਜਾਂ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ ਹੋਵੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਸਫਰ ਵੀ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਥੇ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਨਰਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ।

ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ?

ਤੁਸੀਂ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ 'ਡੇ ਪੇਸ਼ੰਟ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੌਸ ਰਾਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਤ ਭਰ ਰੁਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਰੁਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਕੋਰਸ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਚਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਤੁਹਾਡੇ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਕਿਸਮ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ।

ਤੁਹਾਡੀ ਇਲਾਜ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ

ਤੁਹਾਡੇ ਡਾਕਟਰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਪਏ ਇਲਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਚਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਣਗੇ। ਕਈ ਵਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਠੀਕ ਹੋਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੇਗਾ।

ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸਦੇ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਅਸੁਅਸਥ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅਜਿਹਾ ਇਸਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਸਿਹਤਮੰਦ ਕੇਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਲਾਜ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਪਰ ਕੁਝ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ, ਨਰਸ ਜਾਂ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਣਗੇ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਥੋੜ੍ਹੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਬਲਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋ ਜੋ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ, ਨਰਸ ਜਾਂ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ।

ਤੁਹਾਡੀ ਨਰਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਦਏਗੀ ਤਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਸਪਤਾਲ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਾਲ ਕਰ ਸਕੋ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅਸੁਅਸਥ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਦਿਨ ਜਾਂ ਰਾਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੰਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੋਨ ਵਿੱਚ ਸੇਵ ਕਰੋ ਜਾਂ ਕਿਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ ਤੇ ਰੱਖੋ।

ਸੰਕ੍ਰਮਣ

ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਚਿੱਟੀ ਲਹੂ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਘਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਨਿਊਟ੍ਰੋਪੇਨਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਕਾਰਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੰਕ੍ਰਮਣ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਪਰਕ ਨੰਬਰ ਤੇ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਹਸਪਤਾਲ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ ਜੇ:

- ਤੁਹਾਡਾ ਤਾਪਮਾਨ 37.5°C (99.5°F) ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਤੁਸੀਂ ਅਚਾਨਕ ਅਸੁਅਸਥ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਠੀਕ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵੀ
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੰਕ੍ਰਮਣ ਦੇ ਲੱਛਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ:
 - ਗਰਮੀ ਜਾਂ ਠੰਡ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣਾ
 - ਕਾਂਬਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ
 - ਦੁਖਦਾ ਗਲਾ
 - ਖਾਂਸੀ
 - ਦਸਤ
 - ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਰ ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਣਾ।

ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਚਿੱਟੀਆਂ ਲਹੂ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਅਗਲੇ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੜ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਲਹੂ ਜਾਂਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਚਿੱਟੀਆਂ ਲਹੂ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਘੱਟ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਈ ਵਾਰ ਤੁਹਾਨੂੰ G-CSF ਨਾਮਕ ਦਵਾ ਦੇ ਇੰਜੈਕਸ਼ਨ ਲਗਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਬੋਨ ਮੈਰੋ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਚਿੱਟੀਆਂ ਲਹੂ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਅਨੀਮਿਆ

ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਲਹੂ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਘਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਥਕਾਵਟ ਅਤੇ ਸਾਹ ਚੜ੍ਹਿਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਨੂੰ ਦੱਸੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਧੂ ਲਾਲ ਲਹੂ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ (ਬਲੱਡ ਟ੍ਰਾਂਸਫਿਊਜ਼ਨ) ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਨੀਲ ਪੈਣਾ ਅਤੇ ਖੂਨ ਵੱਗਣਾ

ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਪਲੇਟਲੈਟ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਘਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਲੇਟਲੈਟ ਉਹ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਖੂਨ ਦੇ ਜੰਮਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਨੀਲ ਪਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਖੂਨ ਵੱਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਨੂੰ ਦੱਸੋ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਨੱਕ ਤੋਂ ਖੂਨ ਵੱਗਣਾ, ਮਸੂੜਿਆਂ ਤੋਂ ਖੂਨ ਵੱਗਣਾ, ਤਵਚਾ ਉੱਤੇ ਖੂਨ ਦੇ ਧੱਬੇ ਜਾਂ ਦਾਨੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਪਲੇਟਲੈਟ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਥਕਾਵਟ

ਬਹੁਤ ਥਕਾਵਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਆਮ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਇਹ ਅਕਸਰ ਇਲਾਜ ਦੇ ਆਖਿਰ ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਦਤਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਕ ਵਧ ਤੋਂ ਵਧ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਇਹ ਕੁਝ ਹਲਕੀ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਪੈਦਲ ਸੈਰ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਠਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਵਾਹਨ ਜਾਂ ਮਸ਼ੀਨ ਨਾ ਚਲਾਓ।

ਮਤਲੀ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਉਲਟੀ ਆਉਣਾ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਲ ਦਾ ਕੱਚਾ-ਕੱਚਾ ਹੋਣਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਤਲੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਦਵਾਈਆਂ (ਦਵਾਵਾਂ) ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਓ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡੇ ਡਾਕਟਰ, ਨਰਸ ਜਾਂ ਦਵਾਸਾਜ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ। ਜੇ ਅਜੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਮਤਲੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਜਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਹੋ ਸਕੇ ਹਸਪਤਾਲ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦਵਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਦਵਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬੇਹਤਰ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਕਬਜ

ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਬਜ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਪੀਣਾ, ਵਧ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਫਾਈਬਰ ਯੁਕਤ ਭੋਜਨ ਖਾਣਾ, ਅਤੇ ਹਲਕੀ ਕਸਰਤ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਫਿਰ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਬਜ਼ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੈਕਸੇਟਿਵ ਨਾਮਕ ਦਵਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦਸਤ

ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਸਤ ਵੀ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਣਗੇ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੋਂ ਹਸਪਤਾਲ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਲਈ ਦਵਾਈਆਂ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸਤ ਲੱਗੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪੀਓ।

ਮੂੰਹ ਦੁਖਣਾ

ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮੂੰਹ ਸੁੱਕ ਜਾਏ, ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਛੋਟੇ ਛਾਲੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਪੀਣਾ ਅਤੇ ਨਰਮ ਬੁਰਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸਾਫ ਕਰਨਾ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗਰਮ ਅਤੇ ਮਸਾਲੇ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨ ਨਾ ਖਾਓ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਜਲਨ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਨੂੰ ਦੱਸੋ। ਉਹ ਸੰਕ੍ਰਮਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਉਥਵਾਸ਼ ਜਾਂ ਦਵਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਭੁੱਖ ਨਾ ਲੱਗਣਾ

ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਖ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ। ਇਹ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤਕ ਜਾਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਖਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਹੋ, ਜਾਂ ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਭਾਰ ਘੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭੁੱਖ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਭਾਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤਰੀਕੇ ਸੁਝਾਅ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਵਾਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋਣਾ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦਾ ਸਵਾਦ ਬਦਲਿਆ ਹੋਇਆ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਅਜੀਬ ਜਿਹਾ ਸਵਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਫਲੇਵਰ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ੁਗਰ-ਰਹਿਤ ਗੋਲੀਆਂ ਜਾਂ ਮਿੰਟ ਚੂਸਣਾ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਲਾਜ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਧਾਰਨ ਸਵਾਦ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਾੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਕੁਝ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਦਵਾਈਆਂ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਨਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਨੀ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਕਾਰਨ ਸੁੰਨਤਾ, ਝੁਣਝੁਣੀ ਜਾਂ ਦਰਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਮਹਿਸੂਸੀਅਤ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉਂਗਲੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਬਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਨੂੰ ਦੱਸੋ। ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਝੜਣਾ

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਹੁਤ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਲ ਨਹੀਂ ਝੜਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਥੋੜ੍ਹੇ ਹੀ ਵਾਰ ਝੜਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੂਰੇ ਵਾਲ ਝੜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਵਾਲ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਸਮਝਾਉਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਕੁਝ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਲਾਹ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਆਪਣੇ ਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਸਿਰ ਦੀ ਚਮੜੀ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨੀ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਲ ਝੜਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ 2 ਤੋਂ 3 ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਵਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਇਲਾਜ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਵਿਗ ਜਾਂ ਹੋਰਪੀਸ (ਨਕਲੀ ਵਾਲ) ਬਾਰੇ ਵੀ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਕਾਲਪ ਕੂਲਿੰਗ ਜਾਂ ਕੋਲਡ ਕੈਪ ਨਾਮਕ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਝੜਣਾ ਘਟਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਲਾਜ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਰ ਦੀ ਚਮੜੀ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ ਸਕਾਲਪ ਕੂਲਿੰਗ

ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਨਰਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਸੁਅਸਥ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਥੇ ਜਿਕਰ ਨਹੀਂ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਖੂਨ ਦੇ ਥੱਕੇ

ਕੈਂਸਰ ਅਤੇ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਦੋਵੇਂ ਖੂਨ ਦੇ ਥੱਕੇ ਬਣਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਖੂਨ ਦੇ ਥੱਕੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਰਦ, ਲਾਲੀ ਅਤੇ ਸੋਜਿਸ਼, ਸਾਹ ਚੜ੍ਹਣਾ ਅਤੇ ਛਾਤੀ ਦੀ ਦਰਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਲੱਛਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਖੂਨ ਦਾ ਥੱਕਾ ਬਣਨਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ ਪਰ ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ ਇਸਦਾ ਇਲਾਜ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਹੋਰ ਦਵਾਈਆਂ

ਕੁਝ ਦਵਾਈਆਂ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਲੈ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦਵਾਈਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੁਕਾਨ ਜਾਂ ਦਵਾਸ਼ਾਲ ਤੋਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦਵਾਈਆਂ ਤੁਸੀਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹੋ ਉਸ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਕੈਂਸਰ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿਓ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਟਾਮਿਨ, ਹਰਬਲ ਦਵਾਈਆਂ, ਪੂਰਕ ਥੈਰੇਪੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਜਨਨ-ਸ਼ਕਤੀ

ਤੁਹਾਡਾ ਇਲਾਜ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਬੱਚੇ ਦਾ ਪਿਤਾ ਬਣਨ ਦੀ ਤੁਹਾਡੀ ਯੋਗਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਤ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ।

ਗਰਭਨਿਰੋਧਕ

ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ ਇਲਾਜ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਰਭਵਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਜਾਂ ਬੱਚੇ ਦਾ ਪਿਤਾ ਨਾ ਬਣਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਏਗਾ। ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਬੱਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਗਰਭ-ਨਿਰੋਧ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਸੰਭੋਗ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀਮੇਥੈਰੇਪੀ ਲੈਣ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੰਭੋਗ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਰੋਧ (ਕਾਂਡਮ) ਵਰਤਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਕੀਮੇਥੈਰੇਪੀ ਦਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ।

ਸਤਨਪਾਨ ਕਰਾਉਣਾ

ਇਲਾਜ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਤਨਪਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਇਸਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੀਮੇਥੈਰੇਪੀ ਸਤਨਪਾਨ ਦੇ ਦੁੱਧ ਰਾਹੀਂ ਬੱਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਦੰਦਾ-ਸਬੰਧੀ ਇਲਾਜ

ਜੇ ਕੈਂਸਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਜਾਂ ਨਰਸਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀਮੇਥੈਰੇਪੀ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਲਾਹ ਮੰਗ ਸਕਣ।

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੰਦਾ-ਸਬੰਧੀ ਇਲਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀਮੇਥੈਰੇਪੀ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹੋ।

ਯਾਤਰਾ

ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਲਾਜ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਟੀਕੇ ਨਾ ਲਗਵਾ ਪਾਓ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਉਡਾਣ ਭਰਣਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਧੁੱਪ ਵਿੱਚ ਅਤਿਰਿਕਤ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਾ ਯਾਦ ਰੱਖੋ। ਕੁਝ ਕੀਮੇਥੈਰੇਪੀ ਦਵਾਈਆਂ ਤੁਹਾਡੀ ਤਵਚਾ ਦੇ ਸੜ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕੀਮੇਥੈਰੇਪੀ ਦੌਰਾਨ ਕੰਮ ਕਰਨਾ

ਕੀਮੇਥੈਰੇਪੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੰਮ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਤੁਹਾਨੂੰ, ਉਪਲਬਧ ਮਦਦ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕੰਮ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਬੈਨੇਫਿਟਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਪਬਲਧ ਹੈ।

ਮੈਕਮਿਲਨ (Macmillan) ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਮੈਕਮਿਲਨ (Macmillan) ਤੁਹਾਡੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੋਂ ਮਦਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ:

- **ਮੈਕਮਿਲਨ ਸੁਪੋਰਟ ਲਾਈਨ (Macmillan) (0808 808 00 00)**। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ ਹਨ, ਇਸਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸਿਰਫ ਸਾਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਅਸੀਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਫੋਨ ਲਾਈਨ ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ, ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 8 ਵਜੇ ਤਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ।
- **ਮੈਕਮਿਲਨ (Macmillan) ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ (macmillan.org.uk)**। ਸਾਡੀ ਸਾਈਟ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਉਣ ਬਾਰੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ macmillan.org.uk/translations
- **ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੇਂਦਰ**। ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ, ਤੁਸੀਂ ਕੈਂਸਰ ਸੁਪੋਰਟ ਦੇ ਮਾਹਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨੇੜਲੇ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਓ macmillan.org.uk/informationcentres ਜਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਇਸਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- **ਸਥਾਨਕ ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹ** – ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ macmillan.org.uk/supportgroups ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨੇੜਲੇ ਸਮੂਹ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਓ ਜਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰੋ।
- **ਮੈਕਮਿਲਨ (Macmillan) ਆਨਲਾਈਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ** – ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ macmillan.org.uk/community ਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਸ਼ਬਦ ਸੂਚੀ

ਸ਼ਬਦ (ਟੀਚਾ ਭਾਸ਼ਾ)		ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬੀ	ਮਤਲਬ
ਸਰਜਰੀ	Surgery	ਸਰਜਰੀ	ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਉਹ ਇਲਾਜ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਣ ਲਈ ਉੱਚ-ਊਰਜਾ ਵਾਲੇ ਐਕਸ-ਰੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਸੈਂਟਰਲ ਲਾਈਨ	Central line	ਸੈਂਟਰਲ ਲਾਈਨ	ਜਦੋਂ ਟੱਟੀ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਜਾਂ ਦਰਦ ਹੋਵੇ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉੱਨੀ ਵਾਰ ਸ਼ੋਚ ਨਾ ਜਾਓ ਜਿੰਨੀ ਵਾਰ ਅਕਸਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਟੱਟੀ ਸਖਤ ਅਤੇ ਢੇਲੇਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਕਬਜ਼	Constipation	ਕਾਂਸਟਿਪੇਸ਼ਨ	ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਬਲਾਕ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਅਤੇ ਉਤਕਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ	Cells	ਸੈਲਜ਼	ਇਕ ਪਤਲੀ ਟਿਊਬ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਛਾਤੀ ਦੀ ਨੱਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਸਿਰਾ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
ਚਿੱਟੀ ਖੂਨ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ	White blood cells	ਵਾਈਟ ਬਲੱਡ ਸੈਲਜ਼	ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵਾਹਿਣੀਆਂ ਅਤੇ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨੈਟਵਰਕ ਜੋ ਸੰਕ੍ਰਮਣ ਨਾਲ ਲੜ੍ਹਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਟਿਊਮਰ	Tumour	ਟਿਊਮਰ	ਸਾਡੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਜੋ ਸਰੀਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਆਕਸੀਜਨ ਲੈ ਜਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।
ਠੀਕ ਹੋਣਾ	Cured	ਕਿਓਰਡ	ਸਾਡੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਜੋ ਸੰਕ੍ਰਮਣ ਨਾਲ ਲੜਦੀਆਂ ਹਨ।
ਪਲੇਟਲੈਟ	Platelets	ਪਲੇਟਲੈਟ	ਇਕ ਪਤਲੀ ਟਿਊਬ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਬਾਂਹ ਦੀ ਨੱਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ

			ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਸਿਰਾ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
PICC ਲਾਈਨ	PICC line	ਪੀਆਈਸੀਸੀ ਲਾਈਨ	ਉਹ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਜੋ ਖੂਨ ਦੇ ਜੰਮਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।
ਬਿਨਾਈਨ	Benign	ਬਿਨਾਈਨ	ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣਾ।
ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ	Side effects	ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟਸ	ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਗੰਢ ਜੋ ਕੈਂਸਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਮੈਲਿੰਗਨੈਂਟ	Malignant	ਮੈਲਿੰਗਨੈਂਟ	ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਰਮ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਵਰਗੀ ਟੱਟੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਵਾਰੀ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਲਦੀ ਸ਼ੋਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਢਿੱਡ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਰਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਦਸਤ	Diarrhoea	ਡਾਇਰਿਆ	ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਜੋ ਅਸਧਾਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫੈਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਸਧਾਰਨ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਵਧਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੰਢ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ।
ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ	Radiotherapy	ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ	ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਗੰਢ ਜੋ ਕੈਂਸਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਫੈਲ ਸਕਦੀ।
ਲਾਲ ਲਹੂ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ	Red blood cells	ਰੇਡ ਬਲੱਡ ਸੈਲਜ਼	ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਅਣਚਾਹੇ ਪ੍ਰਭਾਵ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਝੜਣਾ, ਬਿਮਾਰ ਜਾਂ ਥਕਾਵਟ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣਾ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਲਾਜ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਲਿੰਫੈਟਿਕ (ਲਸਿਕਾ ਸਬੰਧੀ) ਪ੍ਰਣਾਲੀ	Lymphatic system	ਲਿੰਫੈਟਿਕ ਸਿਸਟਮ	ਜਦੋਂ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।
-----------------------------------	---------------------	----------------	--

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ:

<p>ਕੈਂਸਰ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ</p> <ul style="list-style-type: none">• ਛਾਤੀ ਦਾ ਕੈਂਸਰ• ਵੱਡੀ ਅੰਤੜੀ ਦਾ ਕੈਂਸਰ• ਫੇਫੜੇ ਦਾ ਕੈਂਸਰ• ਪ੍ਰੋਸਟੇਟ ਕੈਂਸਰ <p>ਇਲਾਜ</p> <ul style="list-style-type: none">• ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ• ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ• ਸਰਜਰੀ	<p>ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ ਜੂਝਣਾ</p> <ul style="list-style-type: none">• ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਰੋਗ-ਪਛਾਣ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ – ਇੱਕ ਤਤਕਾਲ ਪੁਸਤਿਕਾ• ਬੈਨਿਫਿਟਸ (ਫਾਇਦਿਆਂ) ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ• ਖਾਣ-ਪੀਣ ਸਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ• ਜੀਵਨ ਦਾ ਅੰਤ• ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ - ਬੈਨੇਫਿਟਸ (ਫਾਇਦੇ)• ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ – ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਦਦ• ਸਿਹਤਮੰਦ ਭੋਜਨ• ਥਕਾਵਟ (ਥਕੇਵਾਂ) ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ• ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ• ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ
---	--

ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ, ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਜਾਓ macmillan.org.uk/translations

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ

ਤੁਸੀਂ ਮੈਕਮਿਲਨ ਨੂੰ **0808 808 00 00** ਤੇ ਮੁਫਤ ਕਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਵਾਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸਿਰਫ ਸਾਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ।

ਅਸੀਂ ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ, ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 8 ਵਜੇ ਤਕ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਾਂ।

ਹਵਾਲੇ ਅਤੇ ਧੰਨਵਾਦ

ਇਸ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮੈਕਮਿਲਨ ਕੈਂਸਰ ਸਪੋਰਟ (Macmillan Cancer Support) ਦੀ ਕੈਂਸਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਕਾਸ ਟੀਮ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਤੱਥ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੈਕਮਿਲਨ (Macmillan) ਦੀ ਪੁਸਤਿਕਾ **ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ** ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਫੀ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਪੂਰੀ ਪੁਸਤਿਕਾ ਸਿਰਫ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਸਬੰਧਤ ਮਾਹਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਾਡੇ ਮੁੱਖ ਚਿਕਿਤਸਕੀ ਸੰਪਾਦਕ ਡਾ. ਟਿਮ ਇਵੇਸਨ (Dr Tim Iveson), ਮੈਕਮਿਲਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਓਨਕੋਲੋਜਿਸਟ (Macmillan Consultant Medical Oncologist) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਧੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ ਕੈਥਰੀਨ ਲੋਫ਼ਾਨ, ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ; ਕਲੇਅਰ ਹੈਸਲੋਪ, ਕਲੀਨਿਕਲ ਨਰਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗ; ਜੈਨੀ ਕਿੰਗ, ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਕਲੀਨਿਕਲ ਨਰਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗ; ਨਤਾਲੀ ਸਿੰਗਰ, ਮੈਕਮਿਲਨ (Macmillan) ਐਡਵਾਂਸਡ ਹੀਮਾਟੋਲੋਜੀ ਕਲੀਨਿਕਲ ਨਰਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗ; ਰੋਬਿਨ ਜੋਨਸ, ਕਲੀਨਿਕਲ ਓਨਕੋਲੋਜਿਸਟ; ਵੇਂਡੀ ਐਂਡਰਸਨ, ਮੈਕਮਿਲਨ (Macmillan) ਨਰਸ ਕੰਸਲਟੈਂਟ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ।

ਕੈਂਸਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ।

ਸਾਡੀ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਸਰਵਸਰੋਸ਼ਠ ਉਪਲਬਧ ਸਬੂਤ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

bookletfeedback@macmillan.org.uk

ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ: ਸਿਤੰਬਰ 2018

ਅਗਲੀ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਸਮੀਖਿਆ: 2020

ਅਸੀਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਿਲਕੁਲ ਦਰੁਸਤ ਹੋਵੇ ਪਰ ਚਿਕਿਤਸਕੀ ਖੋਜ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਬਦਲਣ-ਯੋਗ ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਤ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਕਮਿਲਨ (Macmillan) ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਤੀਜੀ-ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਖਰਾਬੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੈਬਸਾਈਟਾਂ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਲਿੰਕ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਦਦਗਾਰ ਲੱਗੀ ਹੋਏਗੀ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵਾਲ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮਦਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਫ਼ਤ ਹਨ। ਬਸ ਸਾਨੂੰ **0808 808 00 00** (ਸੋਮਵਾਰ-ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ, ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 8 ਵਜੇ ਤਕ) ਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦੀਦਾ ਭਾਸ਼ਾ ਲਈ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਹੋ।

© ਮੈਕਮਿਲਨ ਕੈਂਸਰ ਸਪੋਰਟ (Macmillan Cancer Support) 2018। ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਵੇਲਸ (261017),
ਸਕਾਟਲੈਂਡ (SC039907) ਅਤੇ ਆਈਲ ਆਫ ਮੈਨ (604) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੰਜੀਕ੍ਰਿਤ ਦਾਨੀ-ਸੰਸਥਾ। ਪੰਜੀਕ੍ਰਿਤ ਦਫ਼ਤਰ 89 Albert
Embankment,
London SE1 7UQ.

MAC12464_Punjabi

Chemotherapy

This information is about chemotherapy.

Any words that are underlined are explained in the word list at the end.

Many people with cancer will have chemotherapy as part of their treatment.

Some people also have other treatments such as targeted therapies, radiotherapy or surgery. The doctors at the hospital will talk to you about your treatment. We also have information in [language] about these treatments.

If you have any questions, ask your doctor, nurse or pharmacist at the hospital where you are having your treatment.

If you have any questions or want someone to talk to, you can call Macmillan Cancer Support on **0808 808 00 00**, Monday to Friday, 9am to 8pm. We have interpreters, so you can speak to us in your own language. When you call us, please tell us in English which language you need (say “xxxxx”).

We have more information in [language] about different types of cancer, treatments and living with cancer. Visit [macmillan.org.uk/translations](https://www.macmillan.org.uk/translations) or call us on **0808 808 00 00**.

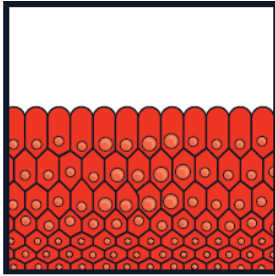
In this fact sheet:

- What is cancer?
- What is chemotherapy?
- When is chemotherapy used?
- Having chemotherapy
- Understanding your treatment
- Tests before treatment
- Where will you have treatment?
- How long does treatment take?
- Changes to your treatment plan
- Side effects
- Other important information
- How Macmillan can help
- Glossary
- More information in [language]

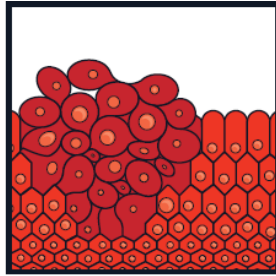
What is cancer?

Cancer starts in the cells in our body. Cells are the tiny building blocks that make up the organs and tissues of our body. Usually, these cells divide to make new cells in a controlled way. This is how our bodies grow, heal and repair. Sometimes, this goes wrong and the cell becomes abnormal. The abnormal cell keeps dividing and making more and more abnormal cells. These cells form a lump called a tumour.

Normal cells

Cells forming a tumour

Not all lumps are cancer. A lump that is not cancer is called benign. It cannot spread to anywhere else in the body. A lump that is cancer is called malignant. It can grow into other areas of the body.

Cancer cells sometimes break away from the first cancer and travel through the blood or lymphatic system to other parts of the body. Cancer cells that spread and develop into a tumour somewhere else in the body are called a secondary cancer.

What is chemotherapy?

Chemotherapy drugs destroy cancer cells. The drugs are carried around the body in the blood. The drugs damage cancer cells so that they die. Healthy cells can also be damaged but they will usually repair themselves.

You may have one or more drugs during your treatment.

When is chemotherapy used?

Chemotherapy can be used on its own or with other types of treatment such as targeted therapies, surgery or radiotherapy. It can be given:

- as the main treatment for certain types of cancer
- before other treatments, to make the cancer smaller
- at the same time as other treatments
- after other treatments, to try to stop the cancer coming back
- to help someone feel better or live longer, if the cancer cannot be cured.

Chemotherapy is also sometimes used to treat conditions that are not cancer.

Having chemotherapy

You will usually have your chemotherapy as a course of treatment sessions. Each session is followed by some rest days when you have no chemotherapy. This is called a **cycle** of treatment. You will usually have a few cycles of chemotherapy. How many you have depends on what type of cancer you have. Your cancer doctor will talk to you about how many cycles you need.

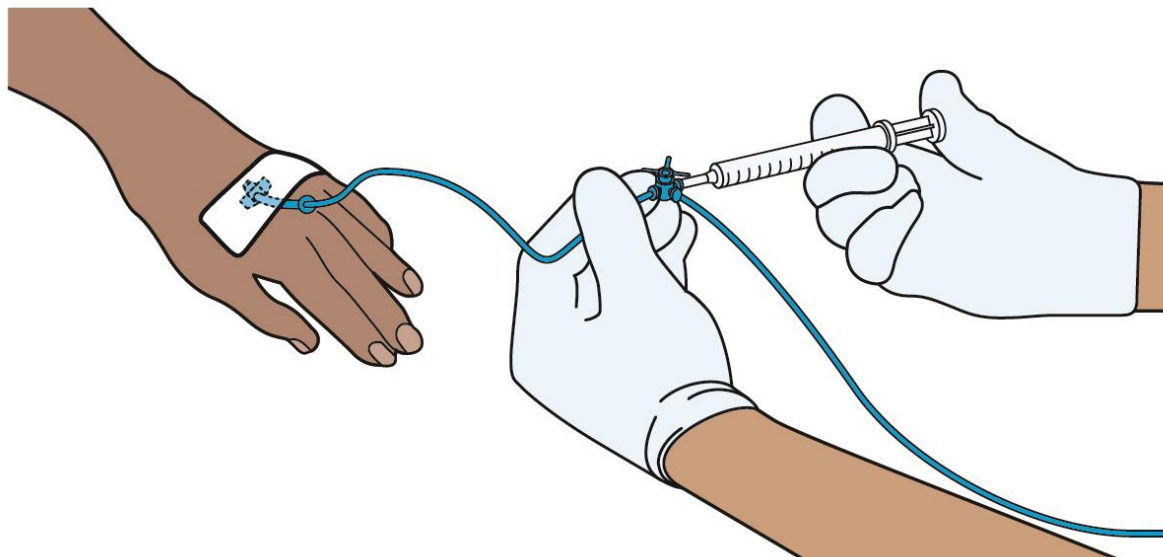
Chemotherapy drugs can be given in different ways. They can be given:

- into a vein
- as tablets or capsules
- by injection under the skin
- by injection into a muscle
- by injection into the fluid around the spine
- into an area such as the bladder
- as a cream for some skin cancers.

Having chemotherapy into a vein

Most chemotherapy drugs are given into a vein. They are usually given through a small tube called a cannula. The nurse will put the cannula into a vein in your hand or arm. The nurse will then connect the cannula to either a fluid bag or a syringe with chemotherapy inside. The cannula will be taken out before you go home.

A cannula:

Chemotherapy can also be given through a tube in your arm or chest. A line in your arm is called a PICC line. A line in your chest is called a central line. The line stays in during your treatment. Your nurse will talk to you about this if you need one.

A central line:

A PICC line:

Many people worry that chemotherapy will be painful, or that they will feel different when it is being given. Having chemotherapy into a vein should not be painful, so tell your nurse straight away if it hurts.

Sometimes, a portable pump can be used to give chemotherapy at home.

Having chemotherapy as tablets

Chemotherapy tablets can be taken at home. Only some types of chemotherapy are tablets. It is important to remember that they can still have side effects.

Understanding your treatment

Before you have treatment, your doctor, nurse or pharmacist will explain:

- why you need it
- how often you will have it
- the possible side effects
- how you may feel after the treatment.

No treatment should be given unless you understand why you are having it and how you may feel. You will be asked to sign a form to show that you agree to the treatment and understand its possible side effects. This is called a consent form.

It is a good idea to take someone with you who speaks [language] and English. The hospital may have interpreters, but try to ask for one in advance if you would like one.

Many people are worried at the thought of having chemotherapy. It can help to ask your doctor, nurse or pharmacist any questions you have about your treatment.

Tests before treatment

You may need some tests before starting your treatment. These help the doctors check that you are well enough to have your treatment. These usually include blood tests and maybe tests on your urine or heart. Sometimes, you may need to have x-rays or scans. You will also have your height and weight measured. Women may be asked to take a pregnancy test.

Before each treatment, you may have a blood test. This may be on the day of your treatment or a day or two before. Your doctor or nurse will check your blood results and ask you how you have felt since your last treatment.

Where will you have treatment?

You usually have treatment in a day unit or a hospital ward. Sometimes you can have it at home. You can talk to your doctor, nurse or pharmacist about where you will have treatment. It is important to make sure that this is the safest place for you to have it. You may need to travel for your treatment. Talk to your nurse if you need help getting to hospital or if you need help with the cost of travelling there.

How long does treatment take?

You can usually have chemotherapy into a vein as a 'day patient'. This means you do not need to stay overnight and you can go home after the treatment. Treatment may take from half an hour to a few hours. Some people may need to stay in hospital for a short time.

Your course of treatment will usually last for a few months. This will depend on what type of cancer you have.

Changes to your treatment plan

Your doctors use tests to check the effect of the treatment on your body. Sometimes your treatment may need to be delayed or changed to give your body time to recover. Your doctor will talk to you about this.

Side effects

Chemotherapy drugs can cause side effects that make you feel unwell. This is because they affect healthy cells in your body. Most side effects will improve after treatment ends, but some can last longer. Your doctor, nurse or pharmacist will talk to you about any side effects you may get.

Different drugs cause different side effects. Some people have very few side effects while others may have more.

We describe the most common side effects here. It is unlikely that you will get all of these. If you notice any side effects which are not listed here, or if you have any questions about side effects, ask your doctor, nurse or pharmacist.

Your nurse will give you telephone numbers so you can call the hospital if you feel unwell or need advice. You can call any time of the day or night. Save these numbers in your phone or keep them somewhere safe.

Infection

Chemotherapy can reduce the number of white blood cells in your blood. This is called neutropenia. This makes you more likely to get an infection.

Contact the hospital straight away on the contact number you've been given if:

- your temperature goes over 37.5°C (99.5°F)
- you suddenly feel unwell, even with a normal temperature
- you have symptoms of an infection, such as:
 - feeling hot or cold
 - feeling shaky
 - a sore throat
 - a cough
 - diarrhoea
 - needing to pee a lot.

Your white blood cells usually return to normal before your next treatment. You will have a blood test before having more chemotherapy. If your white blood cells are still low, your doctor may delay your treatment for a short time.

Sometimes you may have injections of a drug called G-CSF to help your bone marrow make more white blood cells.

Anaemia

Chemotherapy can reduce the number of red blood cells in your blood. This can make you feel tired and breathless. Tell your doctor or nurse if you feel like this. You may need to be given extra red blood cells (blood transfusion).

Bruising and bleeding

Chemotherapy can reduce the number of platelets in your blood. Platelets are cells that help the blood to clot. Tell your doctor or nurse if you have any bruising or bleeding. This includes nosebleeds, bleeding gums, blood spots or rashes on the skin. Some people may need to be given extra platelets.

Tiredness

Feeling very tired is a common side effect. It is often worse towards the end of treatment. It can last for some time after your treatment finishes. Try to get as much rest as you need. It helps to also do some gentle exercise such as short walks. If you feel sleepy, do not drive or operate machines.

Feeling sick or being sick

You might feel sick if you have chemotherapy. Your doctor may give you anti-sickness drugs (medicine) to help. Take them exactly as your doctor, nurse or pharmacist explains to you. If you still feel sick, contact the hospital as soon as possible. They can give you advice and change the medicine to one that works better for you.

Constipation

Chemotherapy can cause constipation. Drinking lots of fluids, eating foods with lots of fibre, and taking gentle exercise can help. If you still have constipation, you may need to take a medicine called a laxative. Your doctor can give these to you.

Diarrhoea

Chemotherapy can also cause diarrhoea. Your doctor or nurse will tell you if this might happen with your treatment. They will also tell you when you should contact the hospital if this happens. There are medicines that can help. It is important to drink plenty of fluids if you have diarrhoea.

Sore mouth

Your mouth may become sore or dry, or you may notice small ulcers. Drinking lots of fluids and cleaning your teeth gently with a soft toothbrush can help.

Try to avoid hot and spicy foods that can irritate your mouth. Tell your doctor or nurse if your mouth feels sore. They will check for infection and may give you a mouthwash or medicine to help.

Loss of appetite

Some people lose their appetite. This may last a few days or longer. If you think you are not eating enough, or if you are losing weight, talk to your doctor or nurse. They can suggest ways to increase your appetite and keep to a healthy weight.

Taste changes

You may notice that food tastes different. Some people get a strange taste in their mouth. Sucking on flavoured sugar-free sweets or mints may help. Normal taste usually comes back after treatment finishes.

Effects on the nerves

Some chemotherapy drugs can damage some nerves in the body. This can cause numbness, tingling or pain. This feeling usually starts in the fingers and toes. Tell your doctor or nurse if this happens. This usually improves after treatment has finished. For some people, it can last longer.

Hair loss

Many people find this side effect very upsetting. Not all chemotherapy drugs make your hair fall out. Some drugs make some hair fall out. Others can make all of your hair fall out. This can include other body hair too. Your doctor or nurse will explain what might happen. They can also give you advice on how to look after your hair and scalp.

If your hair falls out, it usually happens 2 to 3 weeks after starting treatment. Sometimes it can happen within a few days. Hair usually grows back over a few months once you' finish treatment. You can also ask about getting a wig or hairpiece.

Some people may be able to reduce hair loss by using something called scalp cooling or a cold cap. This lowers the temperature of your scalp during treatment. Not everyone can have scalp cooling, but you can ask your nurse whether it would be useful for you.

It's important to let your doctor know straight away if you feel unwell or have any severe side effects, even if they're not mentioned here.

Other important information

Blood clots

Both cancer and chemotherapy can increase the chance of developing a blood clot. A blood clot can cause pain, redness, swelling, breathlessness and chest pain. Contact your doctor straight away if you have any of these symptoms. A blood clot is serious but your doctor can treat it with drugs. Your doctor or nurse can give you more information.

Other medicines

Some medicines can affect chemotherapy or be harmful when you are having it. This includes medicines you can buy in a shop or chemist. Tell your cancer doctor about any drugs you are taking, including vitamins, herbal drugs and complementary therapies.

Fertility

Your treatment may affect your ability to get pregnant or father a child. If you are worried about this, talk to your doctor or nurse before treatment starts.

Contraception

Your doctor will advise you not to become pregnant or father a child during treatment. The chemotherapy may harm a developing baby. It is important to use contraception during your treatment.

Sex

If you have sex within the first couple of days of having chemotherapy, you need to use a condom. This is to protect your partner from the chemotherapy drugs. Talk to your doctor or nurse if you are worried about this.

Breastfeeding

You should not breastfeed during treatment. This is because chemotherapy could be passed to a baby through breast milk.

Medical and dental treatment

If you need to go into hospital for any reason other than cancer, always tell the doctors and nurses that you are having chemotherapy. Tell them the name of your cancer doctor so they can ask for advice.

Talk to your cancer doctor or nurse if you need dental treatment. Always tell your dentist you are having chemotherapy.

Travel

Talk to your doctor or nurse if you are planning to travel abroad during treatment. You may not be able to have certain vaccines. They will also check if it is safe for you to fly.

Remember to take extra care in the sun. Some chemotherapy drugs can make your skin more likely to burn.

Working during chemotherapy

You may need to take time off work during chemotherapy. Some people need to keep working for financial reasons. Your doctor or nurse can give you advice and tell you about support that is available. We have information about work and cancer and about claiming benefits if you cannot work.

How Macmillan can help

Macmillan is here to help you and your family. You can get support from:

- **The Macmillan Support Line (0808 808 00 00).** We have interpreters, so you can speak to us in your language. Just tell us, in English, the language you want to use. We can answer medical questions, give you information about financial support, or talk to you about your feelings. The phone line is open Monday to Friday, 9am to 8pm.
- **The Macmillan website (macmillan.org.uk).** Our site has lots of English information about cancer and living with cancer. There is more information in other languages at macmillan.org.uk/translations
- **Information centres.** At an information centre, you can talk to a cancer support specialist and get written information. Find your nearest centre at macmillan.org.uk/informationcentres or call us. Your hospital might have a centre.
- **Local support groups** – Find a group near you at macmillan.org.uk/supportgroups or call us.
- **Macmillan Online Community** – You can talk to other people in similar situations at macmillan.org.uk/community

Word list

Word (target language)	In English	How to say in English (transliteration of English word)	Meaning
	Benign		A lump in the body that is not cancer and cannot spread to anywhere else in the body.
	Cells		The tiny building blocks that make up the organs and tissues of our body.
	Central line		A thin tube that goes into a vein in your chest. It is used to give chemotherapy. One end stays outside the body.
	Constipation		When you find it difficult or painful to poo. You might not be going as often as usual, or your poo might be hard and

			lumpy.
	Cured		When there are no cancer cells left in the body.
	Diarrhoea		When you have soft or watery poo. You might need the toilet more than usual or very urgently. You may also have tummy pain.
	Lymphatic system		A network of vessels and glands throughout the body that helps to fight infection.
	Malignant		A lump in the body that is cancer and can spread around the body.
	PICC line		A thin tube that goes into a vein in your arm. It is used to give chemotherapy. One end stays outside the body.
	Platelets		Cells that help the blood to clot.
	Radiotherapy		A cancer treatment that uses high-energy x-rays to kill cancer cells.
	Red blood cells		Cells in our blood that carry oxygen around the body.
	Side effects		Unwanted effects of cancer treatment. For example, hair loss, feeling sick or tiredness. Most side effects go away after treatment finishes.
	Surgery		Having an operation.
	Tumour		A group of cells that are growing in an abnormal way. The abnormal cells keep multiplying and form a lump.
	White blood cells		Cells in our blood that fight infection.

More information in [language]

We have information in [language] about these topics:

<p>Types of cancer</p> <ul style="list-style-type: none">• Breast cancer• Large bowel cancer• Lung cancer• Prostate cancer <p>Treatments</p> <ul style="list-style-type: none">• Chemotherapy• Radiotherapy• Surgery	<p>Coping with cancer</p> <ul style="list-style-type: none">• If you're diagnosed with cancer – A quick guide• Claiming benefits• Eating problems and cancer• End of life• Financial support – benefits• Financial support – help with costs• Healthy eating• Tiredness (fatigue) and cancer• Side effects of cancer treatment• What you can do to help yourself
---	--

To see this information, go to macmillan.org.uk/translations

Speak to us in [language]

You can call Macmillan free on **0808 808 00 00** and speak to us in your own language through an interpreter. You can talk to us about your worries and medical questions. Just tell us, in English, the language you want to use.

We are open Monday to Friday, 9am to 8pm.

References and thanks

All of this information has been written and edited by Macmillan Cancer Support's Cancer Information Development team.

The information in this fact sheet is based on the Macmillan booklet **Understanding chemotherapy**. We can send you a copy, but the full booklet is only available in English.

This content has been reviewed by relevant experts and approved by our Chief Medical Editor, Dr Tim Iveson, Macmillan Consultant Medical Oncologist.

With thanks to Catherine Loughran, Pharmacist; Claire Haslop, Clinical Nurse Specialist; Jenny King, Chemotherapy Clinical Nurse Specialist; Natalie Singer, Macmillan Advanced Haematology Clinical Nurse Specialist; Robin Jones, Clinical Oncologist; Wendy Anderson, Macmillan Nurse Consultant Chemotherapy.

Thanks also to the people affected by cancer who reviewed this content.

All our information is based on the best evidence available. For more information about the sources we use, please contact us at bookletfeedback@macmillan.org.uk

Content reviewed: September 2018
Next planned review: 2020

We make every effort to ensure that the information we provide is accurate but it should not be relied upon to reflect the current state of medical research, which is constantly changing. If you are concerned about your health, you should consult your doctor. Macmillan cannot accept liability for any loss or damage resulting from any inaccuracy in this information or third-party information such as information on websites to which we link.

© Macmillan Cancer Support 2018. Registered charity in England and Wales (261017), Scotland (SC039907) and the Isle of Man (604). Registered office 89 Albert Embankment, London SE1 7UQ.

MAC12464_Language